

P. Bang: Dagbog holden paa Reisen fra Kiøbenhavn til Vestindien 1815 & 1816

Til Ankers paa Kiøbenhavns Rhed og i Residen.

- 1815 Den 20de December bragte mit Tøi ombord i Briggen¹ Lydia, Capitain Ole Lund, for med Samme at gaae til Vestindien.
- 1816 D. 1 Januarii Kl 10½ F.M., lettede fra Kjøbenhavns Rhed, Vinden SW, frisk Kuling. Kom til Ankers i Renden Kl 12. I Renden laae til Ankers, Skibet Phoenix, Capt. Schow, Nord-Amerika (Boston) Skibet Prinds Frederik af Hessen, Capit. Maag til St. Croix. Capitainerne Meyer og Høyer, hver med sin Brig til d^o. Søe Lieutenant Findt med Briggen The Tickler til Middelhavet.
- 2^{den} Om Eftermiddagen kom Capitain Lund ombord. Vinden hele Dagen Syd, S-SW, frisk Kuling i overtrukken Luft. Klar i Horizonten Ø og W. Lodsens formeente vi burde gaae Seil; men Capitainen fandt det tjenligst at blive liggende indtil Vinden gik noget østlig, af Frygt for den skulle være vestlig i Kattegattet.
- 3de Vinden SSW og foranderlig til WSW, megen Kulde. Imod Aften gik Vinden til NW.
- 4de Frisk Kuling fra West og WNW. Om Aftenen tiltagende Kuling med Sne og Regn.
- 5de Vinden Nord, frisk Kuling med overtrukken Luft. Efter Lodsens Formening var det mueligt Vinden var NO i Nordsøen.
- NB. Efter flere Sømærnds Formening bør man paa denne Aarets Tid afseile fra Kjøbh. naar Vinden er Sydlig, med klar Luft. Skulle den da befindes at være mere vestlig i Kattegattet, da kan man søge Havn i Norge, for da med NO eller Østlig Vind, at fortsætte Reisen. Fornemmelig bør man ei i stærk Frost opholde sig paa Kjøbenhavns Rhed længere end høist nødvendig, hellere gaae ned til Ankers ved Helsingøer, hvor man ved stærk Kuling fra NW og NO ligger aldeles sikker.
- Falder Vinden da god, kan man da lettelig komme Seil, og er saa meget mere i Forhaanden, som paa denne Aars Tid er af stor Vigtighed
- 6de Om Morgenen Fartøi i Land for at fylde Vand. Kl. 10 gik Capt. Maag Seil ad Vestindien. Om Eftermiddagen en Storm af SW med Sneefog.
- 7de Vinden NW, Laber Kuling.
- 8de Vinden nordlig, klar Luft, Laber Kuling². Om Natten svær Storm, med Sneefog.
- 9de Aftagende Kuling, vestlig Vind.
- 10de Om Middagen Vinden O SO, Laber Kuling. Kl 1¼ lettede Anker, og gik Seil i Følge med Capit: Schow og Højer. Gjorde et par Slag ind under Landet, hvorefter vi stode Nord paa. Capt. Meyer kom seilende ud af Løbet, og stod N i. Kl. 6 om E.M: kastede Anker paa Helsingøers Rhed. Efterat have skudt 2de Skud og heist Lanterne paa Fortoppen, kom Fartøi ud efter Lodsens, med hvem jeg sendte Brev til Moder og Rathsach. Kl 8 lettede Anker og gik Seil Sundet ud med en stiv Kuling af SSO. Kl 8¾ fik Nakkehoveds Fyhre at see, hvorved vi da vare frie af Lappegrunden. Holdt N+W Cours i. Kl 10¼ fik Kullens Fyr at see. Passerede det høie Land af Kullen paa en Fierdingvei nær. Det kulede friskere op, og om Natten havde en Storm af SSO med Sneefog, Tykning og svær Søe. Peilede Kullen i SO+O ½ Miil (Kl 11½). Holdt Nord i.
- NB. Holdt først N+W for at gaae klar af Svineboerne.
- 11de Vinden SSW og WSW, med Storm Tykning og Sneefog med svær Søe, hvormed vi passerede Kattegattet ud. Januarii Coursen N, N+W og N+W ½W. Kl. 9 F.M. passerede Niddingen ; peilede Samme i O+N ¾ N 2¾ ^{Prof}³. Fortoningen:
- Kl 1 E.M: peilede Wingøe i Ø+S 3 ^{Prof}. Fortoningen:
- Vinden SW og Syd. Styrede N, NNW, NW+N og NNW. Aftagende Kuling. Fik ikke Sigte af Skagen eller Marstrand.
- 12de Vinden NO og NNO, derefter NW+N. Styrede NNW; W+N; W½N, NW+W og W+S. Om Aftenen, klar Luft, og smukt Veir, men svær Søe. Styrede Cours Nord, ad Norge til, for contrair Vind, at søge norsk Havn.
- 13de Om morgenen Kl: 2 saae Land af Norge. Styrede ind efter til Kl. 6, da vi formedelst svær Kuling af Sydlig Vind, stod fra Land, for i Tilfælde af Storm ei at komme under Læger paa norske Kysten. Skibet Slingrede

¹ Brig: Mindre sejlskib med to fuldriggede master

² Laber Kuling, Laber Bramseils Kuling: Bovembramsejlene kunne føres (Dansk Marine-Ordbog)

³ ^{Prof}: Mil (Sømil = 1852 meter, dansk land-mil = 10 km)

voldsomt, formedelst svær Søe. Kl. 8 vendte og stod N efter igjen. Halv Storm med tyk Luft og Sne. Kl. 11 fik Norge i Sigte; heiste Giø's paa Fortoppen efter Lods. Kl. 1 fik Lods ombord, som blev accorderet 100 Rbd⁴ for at lodse Briggen ind til Østerriesøer, som var det nærmeste Land. Da det begyndte at klare op, kunne see Landet meget tydelig, hvilket fortonede sig meget høit; mellem Klipperne fuldt af Granskove; i øvrigt Landet bedækket med Sne, der gjorde Indløbet til Havnen, saavel som hele Fortoningerne meget ukjendelig. Kl. 3 Indseilede i Havnen, mellem et smalt Indløb paa begge Sider, der foraarsagede en svær Brænding. Indløbet er omtrent NW ind i Havnen. Denne er temmelig rummelig og sikker. Lod Anker falde Kl. 3½ tæt ind under Byen, som ligger paa den østre Side, og bestaaer af en 400 Træhuse, der ligger aldeles omsluttede af steile Klipper. I Havnen laae en Deel Skibe, hvoriblandt en Vestfarer fra Flensborg, Capitain Petersen. Capitain Marker til Amsterdam og Lieutenant Hillerup, med en Galease, hvormed han havde været i St. Martin i Frankerige, bestemt til Kjøbenhavn.

Til Ankers i Øster-Riisøer.

- 15de Kom indseilende en Brig i Havnen, som havde hjemme her. Sendte Brev med Posten, der afgaaer herfra Mandag og Fredag, til Moder.
- Januari Byen ligger lige ved Havnen. En Deel Gader, om man saa vil benævne nogle uregelmæssige Stier imellem Husene, løbe ned til Havnen og omgive den. I Byen boer en Mængde Kjøbmænd, hvori blandt en Deel Formuende. Den Rigeste er en Carstensen, som beboer en stor Gaard paa den nordre Side af Fjeldet Havnen under Fjeldet. Tæt vores Ankerplads beboer Kjøbmand Fürst et stort, smukt Huus. Gjæstfrieheden synes for en Deel, efter denne Bye, at regne, at have tabt sig i Norge, tildeels bedrager deres slette Finantzter vel en stor Deel, der gjør Alting meget dyrt her. Colonial-Varer ere her i høi Pries, som Caffè og Sukker 5 Rbd pr ¹⁰⁴. I det Hele er Stedet kun usselt. Kun en Vei gaaer til Byen, hvortil Veiene til de andre Steder støder.
- 16de Gik i Land med Giødesen, Hr. Haste, Assistent i Compagniets Tjeneste, bestemt sig til Nord-Amerika, Hr. Stenersen. Vi tage en Spadseretour ud af Byen, ad den eneste Landevei, som løber til den, der paa flere Steder ei var bredere, end en Kane, af hvilke vi mødte en Deel, kan passere der. Egnen er meget bjergrig, og Fjeldene begroede med Gran, Fyr og Bøg, dog ei af nogen betydelig Høide. Omtrent 1 Fierdingvei fra Byen kom vi ned i en smuk Dal, der om Sommeren sikkert er endeel forskjønned. Efterat have spadseret en Miil tage vi igjen ombord. Om Aftenen, Vinden NO, noget klar i Horizonten, laaber Kuling, men tyk Luft i Syd.
- 17de Stærk Storm fra Syd, tyk Luft blandet med Sne. Denne Vinter skal have været stormende her paa Kysten. Mange Skibe vare med Mand og Muus forliste. Efter Lodsens Sigende har de ikke i Mandsminde havt slige Storme. En for os trøstelig Efterretning. Megen Sne var her og faldet, og i December havde de havt en 18 til 20° Kulde.
- 18de Tage vi en Spadseretour over et af Fjeldene, hvor Veien var meget steil og glat, ned til et Sted kaldet Kranen, hvor der laae en Deel Skibe, under Haverie. Her paa Stedet bygges nogle temmelig smukke 3 mastede og mindre Skibe, hvoraf, der i Havnen, laae nogle til Ankers.
19. Om Aftenen spiste i Land hos Kjøbmand hos en Kjøbmand Steinfeldt, en særdeles gjæstfrie og behagelig Mand. Han beboer et ret net Huus, der ligger under Fjeldene paa den nordre Side af Havnen.
20. Kom indseilende et Barkskib⁵ fra St. Martin. Samme seilede indenskjærs Øster efter. Vinden SW laaber Kuling, tyk Luft.
- 22 Tog i Land med Capitainen, Haste, Giødesen og Flere. Vi spadserede til Rø, som er den første Statjon fra Byen, i en Afstand af 1½ ^{Prof.}. Den bestaaer af en 10 Huse, som ligge adspredte paa Klipperne. Veien dertil gik over en Fjord, der var tilfrossen, paa en Distance af ½ ^{Prof.}. Om Sommeren kunde den maaskee være ret smuk, nu var den trist og sørgelig. Efterat have opholdt os paa Gjæstgivergaarden en halv Times Tid, gik vi tilbage, da næsten Intet Spiseligt var at bekomme, og toge ombord, dygtig udmattede.
- 23 Vinden Østlig, laaber Kuling med tyk Luft. Om Aftenen kom et Pinkskib⁶ fra Porsgrund indseilende, bestemt til Holland. Den gik til Ankers paa Siden af os. Af Havnen udseilede en Brig og en Kutter, den Første til Leith, den Anden til de Azoriske Øer.

⁴ ¹⁰: Pund

⁵ Bark/Barkskib: Et tre-, fire- eller femmastet skib, hvor de forreste master er fuldriggede og fører råsejl, og den sidste mast, mesanmasten, altid kun gaffelsejl.

24. Om Aftenen tog Giødesen og jeg paa Bal hos Capitain Houghe. Dandsen varede til Kl. 5 om Morgen, da vi toge ombord igjen.

Under Seil i Nordsøen.

Januarii

26de Sendte Brev med Posten til Moder. Kl 10 lettede Anker og gik Seil med frisk Kuling af NØ, i Følge med et Flensborger Skib, Captain Petersen. Da Skibet skjød temmelig Fart, fjernede Byen med dens omliggende nøgne Fjelde sig snart for Øiet, og man saa kun de snebedækte Fjelde. Ungdommen i Øster Riisøer øvede sig undertiden, med at løbe paa Skier over Fjeldene; de vare omtrent af 2 Alens Længde, og 6 Tommer brede; paa Midten var der omviklet med Halm til at sætte Fødderne i, paa disse Skier kunde de løbe ned af Fjeldene med megen Færdighed.

Vi seilede langs Kysten, der vester efter synes at være høiere. En skjærende Kulde. Om Natten passerede Lindersnæss. Vedholdende Kuling, med østlig Vind, hvorefter Stille med klar Luft.

30de Vestlig Vind. Fangede en Torsk, der blev spiist med megen Appetit. Saa enkelte Seilere, der dels laa med, dels mod os. Loddede adskillige Gange, men Lodskuddet⁷ svarede ei altid aldeles med Kaartet.

31de Om Formiddagen Kl 10½ fik Land i Sigte af Holland ved Helder, mødte adskillige hollandske Fartøier-Fisker, hvoraf Nogle gik til Ankers. Kl. 11 holdt ud fra Landet af Frygt for Grundene og laa NW over med vestlig Vind. Om Aftenen Kl 8 holdt Nord efter, for ei at komme paa Lemn Grundene, under Kysten af Engelland, hvilke ere meget farlige, da Strømmen sætter ned paa Samme.

Feb^r

1ste Om Morgen befandt os paa Wells Bank efter Løvenørns Nordsøes Kaart. Vinden vestlig, holdt bide Vind⁸ fin.

2^{den} Laber Kuling; Vinden omløbende til Syd og SW, laa Øster over. Vare vi paa Doggers-Bank; hvor vi fangede 3 svære Torsk.

6de Efterat have krydset N efter med vestlig Vind, fik vi i Morges østlig Vind; befandt os da efter Lodskuddet, mellem Wells og Whithewater Banker, graae Slik Bund⁹ med fiint Sand 19 a 20 ¹⁰ Vand. Nogle hollandske Fisker-Fartøier passerede os. Et Pinksib havde vi i Følge med os. Siden tiltagende Kuling med Regn. Fik Lodskud af den Lysebrune Banke, rødbruun Sand 14 a 15 ¹¹ dybt. Styrede SSW retvisende for at faae Galloperne i Sigte. Begyndte at faae Lodskud af grov, graae Sand, der gav os Formodning om, vi styrede for meget ad hollandske Kysten, hvorfor vi forandrede Cours til SW retvisende. Strax derpaa loddede. Fik 27 ¹² fiin, lys Sand med smaae Steen og Skjæl¹¹, vi vare altsaa nu i den dybe Rende; derefter loddede 23 og 26 ¹³, samme Bund. Blev ved at lodde dybt nogle og tyve Favne.

7de Kl: 7 om Morgen blev loddet 19 ¹⁴, smaae brune Steen, blandet med Singels og noget lys Sand, vi vare altsaa ude af Renden. Da Veiret var meget tykt og tiltagende Storm af N:O:, saa begyndte vi at befrygte Strømmen skulde have sat os, over paa hollandske Side, men paa samme Tid bliver, der raabt ned, vi havde et Fyr forud om Styrbord, hvilket foraarsagede stor Glæde, da det var Galloper Fyr. Snart skjælnede vi begge Lanterneerne paa Fyrskibet, og da vi vare fuldkommen vis i vor Sag, styrede vi retvisende SW, for at have Goodwinsands light i Sigte. Strømmen, som vi havde med os, bragte os snart til at passere Samme. Men nu kæntrede Floden, og vi fik Strømmen, Ebben, imod os, som er meget farlig, da den sætter fra Themsens over imod de flamske Banker, hvorfor man maa holde sig over under engelske Side. Tiltagende til en rasende Storm og et forrygende Veir, svær Søe og haarde Sneebyger med skrækkelig tyk Luft, der gjorde det umuelig at see nogen, endog kun liden Distance fra os. Vi lænsede for kloserede? Mærseil og Skibet løb stærk Fart. Fik et Par Skibe, at see, som lagde bie, formodentlig for at søge Themsens med bedre Veir, eller af Frygt for, i dette haarde Veir, at anduve Hoofden. Capitainen var halvveis bestemt at lægge bie, men hvilken Beslutning han dog forandrede af Frygt, at forlise Skib og Gods ved at drive ned paa de flamske Banker. Vores Tilstand begyndte at blive bestandig farligere og farligere, formedelst tiltagende

⁶ Pinksib: Er taklet som et Fregatskib, men Skroget er smallere agter. (Dansk Marine-Ordbog)

⁷ Lodskud: Dybdemåling ved hjælp af lod

⁸ Bidevind: Bidevind er det tætteste man kan sejle på modvind, typisk 30-45 grader, gamle sejskibe 55-65 grader.

⁹ Slikbund: Blødt mudder

¹⁰ ¹⁵: Favne (1 favn = 1852 cm)

¹¹ Skæl: Skaller (af f.eks. musling)

Sneefog, som gjorde det umulig at se frem for os. Paa engang faaer vi Lodskud af 10, 11, 12, 13 ~~13~~ Vand, med haard Grund af smaae Steen; vi vare nu i største Frygt for hvad, der skulde blive af os. Efter den Cours vi havde styret, var det rimeligt vi maatte være under engelske Kysten, men vi kunde ved Strømmen være sat over paa de flamske Banker, og var det Tilfælde, maatte vi uden Redning forlise, med Mand og Muus. Af Frygt herfor bestemtes at dreie til Vinden, da vi strax derpaa fik høit Land at see om Styrbord (der siden viste sig at være North Foreland), og lidet derefter Goodwinsands light Skib, der har 3 Master, og forskrækkelig larm og rend? i den svære Søe. – Den Glæde, denne uventede Lykke foraarsagede os Alle lader sig ikke beskrive! Kun den, der har været i lignende Forfatning, kan gjøre sig Begreb herom. For et Øieblik siden, saa vi Døden uundgaaelig for Øinene af os, og havde den Algode ved sin almægtige Bistand ej været naadig imod os, havde al Haab om Redning været tabt.

Vi passerede nu Goodwinsand paa en Distance af en god $\frac{1}{4}$ ~~1/4~~. Tydeligen saa vi paa denne Afstand, med hvilken Raserie, Brændingerne brøde paa Grunden, fra hvilken Fyrskibet kun ligger $\frac{1}{4}$ Fjordingvei nordenfor. Vi satte nu Cours S.S:W: retvisende, fra Grunden, siden holdt mere vestlig for at faae Syd Foreland og Dover i Sigte og for at passere inden om 16 Fods Grunden, der ligger uden for Dover. Om E:M: Kl 2 peilede Syd Foreland og satte da Coursen S:W: retvisende ind i Canalen. Veiret begyndte at klare lidet, men stærk Storm. En liden Lods Kutter passerede os, men da den ej kunde naae os, satte den Cours efter et andet Skib, som seilede inde under Landet. Om Natten Passerede Dungenæss Fyr.

Under Seil i Canalen og Hoofden ind.

8de Storm af NO med afvexlende klar og skyet Luft. Kl. 11 fik franske Kysten ved Cherbourg i Sigte. Landet fortonede sig temmelig høit. Samme Tid saa 2de Seilere der holdt sydligere.

9de Om Morgenen peilede Ejdstones Fyr i N:W. $4\frac{1}{2}$ Miils Afstand. I Dagningen saa Land af Engelland og, mellem Star Point og Cap Lizard Landet (som vi passerede temmelig nær) ved Lizard er temmelig høit og klippeagtigt. Paa Pynten staaer 2de hvide Fyrtaarne.

Om Aftenen peilede Pynten af Lizard i Ost og Landsende i NW+N retvisende. Satte Cours S.W. retvisende ud af Canalen. Saa adskillige Seilere, der deels holdt med, deels mod os. Vinden S:O:, frisk Kuling med klar Luft og temmelig Kulde.

10de Laber Kuling, aftagende til Stille. Strømmen sætter fra Bugten af Biscaye NW efter.

11 Vinden NO i frisk Kuling. Svær Slingring.

Under Seil i Spanske Søen og Atlantiske Hav.

14de Paa Høiden af Cap Finisterre. Laber Kuling af NO Wind. Klimatet begyndte nu, at blive betydelig mildere. Saa et 3 mastet Skib, som holdt mod os.

16de Fik et 3 mastet Skib at see, som holdt mod os. Vinden Østlig, frisk Kuling.

17de Passerede de azoriske Øer paa 19° Længde. Troede at øine et Bjerg paa en af ovenmældte Øer. Det ommeldte Skib havde vi i Sigte 1 Miils Distance fra os.

18 Vinden NO. Noget bygeagtig Veir afklaret til passatagtig Luft. Klima, det var i Dag aldeles sommerligt og Luften saa skjøn, som paa en smuk Sommerdag i Danmark. Vi vare i Dag paa 35° Brede og 21° Længde. Ommeldte Skib var en temmelig Distance til Vesters af os.

Uagtet Søen ej gik svær, arbeidede Skibet dog meget, foraarsaget af formegen Last i Bunden. Vi have Alt i nogle Dage seet endeel Marsviin springe omkring ved Skibet. De ere af 3 Alens Længde, og have en spids Snude. De skyde med rask Fart gennem Vandet; og morre sig især ved at Krydse frem og tilbage for Bougen af Skibet.

19de I Dag vare vi paa Høiden af Madera. Luften havde for en Deel igjen tabt det pasSagtige Udseende. Havde nogle Byger med Regn. Af en Journal Capitainen havde, hvilken var ført af en Capitain Olsen paa hans Reise til Vestindien 1815, erfarede at han paa 22° Brede og 38° Længde West for Greenwich, havde truffen Sydlig og SW Vind, men som dog ei var af lang Varighed.

20de Vinden SO, Laber Kuling, smukt Veir.

21de Smukt Veir med SSO Vind. Laber Bramseils Kuling.

22de Var Vinden SSO, Laber Kuling med disig Luft. I Dag vare vi paa 29°29' Brede og 26°19' gissed¹² Længde. Om Natten 2 revet Mærseils Kuling.

¹² Gisset: Skønnet

23de Samme Kulingsdisig Luft med vestlig Vind. Kl: 8 om Morgenen efter om Natten at have NW i, vendte Syd over. Om Eftermiddagen omløbende med Byger til NO.

NB. At vi her, hvor vi Alt burde have Passaten, fik variabel Vind, var maaskee fordi vi vare for vestlig. Det var altsaa mueligen rigtigere at holde Syd i, til vi fik Sigte af Madeira og derfra de Canariske Øer, hvorfra man da skulde have holdt ned til nogle og tyve Graders Brede, for saa tidlig, som muelig at erholde Passaten, og da holde vester efter. Som oftest indtraf her det vel, at Passaten indfinder sig paa en 30° Brede, men skulde det Modsatte indtræffe, følger den Ubehagelighed, at man maa krydse Synder efter, for at naae den, hvilket da meget forsinker Reisen. Dog kan meget siges baade for og imod.

Under Seil i det Atlantiske Hav.

24de Vinden N.O. Havde en meget svær Dynning fra N.W: hvorved Skibet slingrede skrækkelig. Denne Dynning gav Formodning om, at en svær Storm, maatte have raset, længere NW paa. Vi vare i Dag paa 25° 49' gissed Brede og 29° 3' Længde.

26de I Gaar og i Dag Vinden N:O:, laber Bramseils Kuling. Den svære Dynning vedvarede endnu, saa at Skibet slingrede voldsomt. Havde smukt Veir og megen Varme.

28de Passerede Tropicus Cancer¹³. Smukt Veir med megen Varme. Vinden N.O, Laber Kuling. Skyerne havde pasSagtig Udseende.

29de Saae nogle Flyvefisk, der søgte at undgaae Bonetten, en stor Fisk, hvis Næring heeri er. Naar Flyvfisken bliver forfulgt, søger den at rædde sig ved Hjælp af sine Svømmefinner, med hvilke den gjør Spring over Vandet par $\frac{1}{2}$ høit, og en halv Snes $\frac{1}{2}$ i Længde. Men saasnart dens Svømmefinner ere tørre, maae den ned i Vandet igjen, hvor den da bliver et sikkert Rov, for Bonetten. Flyvefisken er af Størrelse, som en Villing hos os, og af finere Smag. I de senere Dage have Flyvefiskene passeret os dagligen.

Martz

1ste Saae en Sværm af Dolphiner. En deilig Fisk, der i Vandet skinner med næsten alle Regnbuens Farver. Den overgaaer i Størrelse en stor Gjede hos os.

2^{den} Om Aftenen passerede en stor Nordkaper¹⁴ Skibet. Den gik tæt langs Siden, og for om.

3^{die} Vinden S.O, frisk Kuling, dejlig Luft. Vi har i disse Dage seet den brune Strandmaage, som fløi i en Afstand omkring Skibet. Disse Fugle finder man sjelden i længere Afstand fra Land, end 200 a 300 Miil, skjøndt vores Distance fra Landet er omtrent 400 Mile.

Under Seil i det Atlantiske Hav.

Saragasso-Søen.

4de I Dag vare vi omtrent paa Høiden af St. Croix. Dolphiner og Flyvefiske, saaes daglig om Skibet. Heden begyndte nu at blive næsten utaalelig, i særdeleshed er Lummerheden trykkende om Natten i Køien.

5de I Dag forandrede Cours til Vester. Frisk Kuling med klar Luft. Befandt os paa 17° 19' observeret Brede og 46° 32' gissed Længde vest for Greenwich Meridian. Vi vare nu paa Høiden af St: Croix. Solen gik i Aften særdeles klar ned, som i Almindelighed er Tilfælde i Passaten. Himmelbuens Skjønhed her, overgaaer langt en skjøn Sommeraftens i Danmark. Fine blændende hvide, smaae net grupperede Skyer, fordelte hist og her paa den særdeles skjønne lyseblaae Himmel, der overmaade smukt contrasterer mod den stærk mørkeblaae farvede Søe, afgiver et henrykkede Syn.

6de Frisk Kuling af ØSØ. Styrede Vester, der fra nu af til Vestindien bliver Coursen. Saa en Mængde Flyvefisk og en bruun Strandmaage omkring Skibet. Efter nogle Dolphiner, der passerede gandske nær Skibet flere Gange, blev nogle forgjæves Kast med Harpunen. Dolphiner skal af alle Fisk svømme hurtigst.

7de Vedholdende frisk Kuling af S:O. Befandt os i Dag paa 17° 18' Brede og 51° 16' Længde West for Greenw. Meridian. Heden trykkende. Om Eftermiddagen opdagede en indmærket Flaske, flydende i Søen; men da den for seent blev bemærket, dreiede vi ikke til for at faa den. En Mængde Marsviin saaes om Natten om Skibet.

8de Vinden S.O, Bramseils Kuling. Luften tyk, disig og beklemt. Observerede Brede 17° 4', Gissed Længde 53° 41'. Styrede dette Etmaal¹⁵ W+S. Om Natten passerede en svær Seiler os, som stod Nord efter.

¹³ Tropicus Cancrici: Krebsens vendekreds, den nordlige vendekreds, der begrænser ækvatorialbæltet (den tropiske zone)

¹⁴ Nordkaper: Biscayahval

¹⁵ Etmål: til søs perioden fra den ene dags middag til næste dags middag

9de Samme Vind og Kuling. Observerede Brede 16° 59½', Gissede Længde 56° 18' Vest for Greenwich. Saae i Dag 2de Seilere, hvoraf den Ene en Brig, som holdt Nord efter. En bruun Strandmaage, saaes flyvende omkring Skibet. Coursen West.

Western Ocean.

Under Seil i Saragasso-Søen og Caraibiske D^ø.

- 10de Østlig Vind med Bramseils Kuling og klar Luft. Styrede West. En Deel Søe-Tang saaes drivende, Dette bebuder Nærmelse af Land. En Mængde af Flyvefiske passerede os. Observerede Brede i Dag 17° 2½', Gissede Længde West for Greenwich Meridian 59° 3'. Skibet slingrede en Deel.
- 11de Vind og Kuling som i Gaar. Coursen W+S. Observerede en Seiler forud. Veiret i Dag udmærket skjøndt. Observerede Brede 17° 4¾'. Gissede Længde 61° 18' West for Greenwich Meridian.
- 12de Styrede til Middag W+S. Forandrede da Cours til West. En Deel Søe-Tang passerede os. I Dag saae vi for første Gang Tropicusfuglen. Observerede Brede 16° 45½'. Gissede Længde 63° 31' West for Greenwich Meridian. Om Eftermiddagen rørede Tougene i Ankeren. En Skonnert saaes forud, liggende samme Vej, som vi.
- 13de Styrede West; Vinden O+N, Bramseils Kuling, klar Luft afvexlende med Regn-Byger. En Deel Tang og Søegræs passerede os. Troede om F.M. at see Land, men som siden befandtes at være Skyer, der saaledes fortonede sig. I stak Tougene. Observerede Brede 16° 52'. NB: Gissede Længde 65° 47' W for Greenwich Meridian. Saae en Hai, der holdt gaaende omkring Skibet en Tidlang. Flere Fugle saaes.
- 14de Coursen West. Vinden Østlig. Laber Kuling. Observerede Brede 17° 0'. Gissede Længde West for Greenwich Meridian 67° 29'. Adskillige Seilere saaes. En Deel Dolphiner passerede om Skibet, efter hvilke nogle forgjæves Kast bleve gjorte. Ligeledes Flyvefiske i Mængde Dorader, som jagede disse; en Deel Maager og nogle af de saakaldte Bidevindtseilere¹⁶, der bestaar af en hvidagtig, klar Substanz, som har en halv rundagtig Figur med en rød Kandt, og hvilken driver paa Vandet opreist mod Vinden. En Deel Krog observeredes drivende paa Vandet. Om E.M. fik et 3 mastet Skib, at see forud, som holdt S:W fin. Denne Dags Morgen var vel en af de skjønneste Naturen kan fremviise. Solen reiste overordentlig skjøn. Dens Ætherlands udsprede sine Purpurfarver paa de fine Makrelskyer, der vare den nærmest; høiere paa Himmelbuen saaes andre hvide, rundagtige Skyer af et marmoragtigt Udseende, hvorimellem den skjønneste Lyseblaae Farve, gav for Øiet et overordentlig henrykkende Syn. Tropicusfuglen, der er hvid af Farve og Fiedrene af silkeagtig Udseende, fløi en Tidlang om Skibet. Den har 2de Lange Fiæder i Enden af Rumpen, hvormed den klipper ligesom en Sax, hvorfor den af de fleste Søefolk kaldes Skrædderen.

Under Seil imellem de Vestindiske Øer.

- 15de Om Morgenen i Dagningen fik Antigua i Sigte 4 Miile W.S:W., og maatte formedelst Vinden styre bide Vind; strax derefter fik Land af Guadeloupe at see S.S.O. 11 ^{Prof} af. Kl 8 fik Ejland Montserrat at see i S.W.+W. 8 ^{Prof} af. Da kom Antigua, som er temmelig høit Klippeagtig Land, paa en nærmere Distance, kunde sees en Deel Plantager med Huse, Marker farvede med det yndigste Grønt, Møller, Træer et (deriblandt en Mængde Cocos). De grønne Marker kontrasterede skjønt mod Fjeldene. Kl 8½ maatte vende øster efter ud fra Landet, da vi vare det paa ½ ^{Prof} Distance nær. Saae et lidet Fartøi, som holdt ind imellem Ejlandene. Saae et 3 mastet Skib, der holdt ind efter Kl 11¼ vendte igjen SW efter og laae langs med Landet. Vinden SSO. Saae 2de andre Skibe, der holdte ind efter, hvoraf det ene viste dansk Flag, og det Andet syntes at være engelsk. Kl. 2 fik Ejland Newis at see i V+N 7 ^{Prof} af, og Kl 2½ Redondo i W+S 6 ^{Prof} af. Saae en liden Kutter, der holdte under Landet af Antigua i NW 1½ ^{Prof} af. Midt paa Landet saaes Indløb til en Havn navnlig Falmouth, hvor nogle Skibe laae til Ankers. Ved Batteriet laae en Samling af Huse; flere Batterier ere anlagte paa nogle af de høie Fjelde. Den fornemste Havn paa Øen er St. John. Da vi vare frie af Antigua, blev styret mere vestlig, for at gaae mellem Montserat og Redondo paa den ene, og Newis paa den anden Side. Fortoningen af Antigua det Første vi observerede den var:

¹⁶ Bidevindssejler: Rør-gople

Klokken henimod 3 kom Vinden forind med Blæst og svær Regn, derefter gik den tilbage igjen med slap Kuling og Stille; siden frisk Kuling af østlig Vind og Lynild over Landet. Blev holdt West, efterat have peilet den vestligste Pynt af Antigua i N+V og Rodondo i W½ S.

16de Om Morgenen Kl: 4 passerede Redondo, og Kl. 8 vare vi paa $\frac{3}{4}$ Distance nær, Ejland Newis, som er meget høit, og efter Udseende har endeel frugtbart Land. Fik Land at see af Ejland St. Christoff, der ligger strax norden for Newis.

Havde 2 Skibe Ifølge med os.

Saae tæt ved Skibet tvende Nordkapere, (En Han og Hun) hvoraf Hannen, en svær Kolos, blæste en Mængde Vand i Veiret. Næsten stille og megen Varme. Kl. 9½ fik St: Eustatius 8 af og Saba 12 af, i Sigte; de ere smaae Ejlænder, der tilhører Hollænderne. De Foregaaende vi have seet ere Engelske, undtagen Guadeloupe, der er Fransk. Kl: 12 fik nogle Skibe, at see, der laae til Ankers ved N:W: Pynten af Newis, ved en liden Havn, navnlig Charlston. Da vi formedelst Stille, opholdt os en Tidlang ved Ejland Newis paa $\frac{3}{4}$ Distance, havde vi vel Leilighed, at betragte denne smukke Øe, der har endeel dyrkede Marker, samt Plantager og Møller. Paa den vestligste Pynt staae endeel Cocustræer, der give et smukt Udseende. Kl. 4 om Eftermiddagen fik lidt frisk Kuling fra N:W:, der blæste ud fra Landet. Kl. 5 vare paa Siden af St. Christoff, en stor Klippe-agtig Øe, som tilhører de Engelske; den er meget frugtbar og en af de sundeste i Vestindien, men er meest udsat for Orkaner.

17de Om Morgenen vare vi paa en 3 Distance fra Saba (Ejland), der er en temmelig høi Klippe. Slap Kuling, af N:N:O Vind. Kl. 1 fik 2de Seilere at see, der faldte mod os. Ejland Saba, hvorpaa enkelte Plantager saaes, er uindtagelig, og har temmelig Forraad af færsk-Vand. Tæt ved Skibet saaes en Kachelot (af Hvalfiskearten:), der sprudede en Deel Vand i Veiret. Om Eftermiddagen saaes en Deel Seilere, hvori blandt 2de Bark og 1 Pinkslib, der holdte ad St. Croix, og en Skonnert, der havde 2de Kanonporte agter, og en Deel Folk paa Dækket.

I Dag har Heden været trykkende, dog særdeles skjønt Veir, og om Natten klart Maaneskin og stjerneklart. Enkelte Lynglimt saaes i Horizonten.

18de Holdt bide Vind hen efter St. Croix, med laber Kuling af N, NNO. Om Morgenen Kl: 5½ saaes St. Croix, forud i Læe 6 af. Øen fortonede sig, som et langagtig Land med 3de Humbler, det Første man seer den. Da vi kom nærmere saaes vi en 4 a 5 Bjerge paa den, hvoriblandt i særdeleshed Maronbierget udmærkede sig ved sin Størrelse og Omfang. Toppen er, som næsten alle Bjergene paa disse Øer, bevoxet med smaae Skov. Maronbierget kaldes det af de bortløbne Negre (: Maroner :) der her have taget deres Tilflugt for de Blankes Grusomhed. Paa dette Bierg ere de i fuldkommen Sikkerhed for de Hvides Efterstræbelser, der ei for Mængden af smaae Buske og Torne, ubekjendte med Terrainet, kunne bestige Bjergets Top. Vi nærmede os mere og mere Landet, der har et ret tillokkende Udseende. En Lille Ø kaldet Bukke Eiland, ligger udenfor Christiansted i Baien¹⁷; til denne Ø, (: der har sit Navn af en Deel Gjeder, der her opholde sig :) gjøre Indbyggerne smaae Valfarter, for at forfriske sig. Lieutenant Block med en Skonnert, med Kongeflag og Vimpel, krydsede ud af Havnen. Denne Skonnert gaaer, som Paket¹⁸ imellem St. Croix og St. Thomas. Da vi vare tværs for Bukke Eiland, aabnede Udsigten over hele Baien sig, i Baggrunden af hvilken man saaes Byen Christiansted, med en Vrimmel af Skibe og Master, af hvilke de Fleste tonede dansk Flag. Meget skjønt er Situationen af Baien. Grønne Enge, der smukt kontrasterer med Fjeldene, besatte med smaae Skov, Plantager hist og her adspredte, Alleer af Cocos og Palmetræer etc., Lyststeder her og der frempipende o:s:v., forenede sig for at forskjønne dette af Naturen yndige Land.

Kl. 1 heiste Flag paa Fortoppen efter Lods. Kl: 2 kom denne (en gammel Neger paa 80 Aar ved Navn Adam) ombord. Kl. 4 kom til Ankers i Baien et par Kabellængder¹⁹ fra Byen.

I Baien laae til Ankers omtrent en Snees danske Skibe, foruden en Deel Engelske og Amerikanere.

¹⁷ Baien (fordanskning af Bay): Bugten

¹⁸ Paket: Mindre stykgodsskib

¹⁹ Kabellængde = 185,2 meter

Dagbog holden under Opholdet i Vestindien 1816.

Til Ankers ved Christiansted paa St: Croix.

1816

Martz

- 19de Om F:M: gik i Land i Følge med Hr Haste. Det første, som især tiltrak sig min Opmærksomhed, var den Sværm af Negre, baade Mandfolk og Fruentimmer, der paa forskjellige Maader vare beskjæftigede, medens nogle faa Blanke, Intet bestillende, med en vigtig Mine smøgede deres Cigarer. Negrene kjørte deels Sukkerfade, (Vognene forspændte med 6 a 8 svære Stude, eller 6 a 8 Muulesler) fra Plantagerne, ind til Toldboden, hvor fra de siden bleve transporterede ombord i Skibene, deel s veiede disse, roede Fartøier, laae Broe, slæbede Fragter etc. En ubehagelig qvalm Lugt, som stedse skal være Tilfælde i de meget varme Lande, kom os i møde. Husene ere Træe, fladagtig Tag, uden Vinduer, blot Aabningerne til Disse, for Lufttrækkets Skyld, med Gallerier omkring, hvor Beboerne efter Dagens Hede nyde Aftenluftens Kjølighed. Cocos, Palme, Figentræer etc., og en behagelig aromatisk Lugt omgav de fleste Huse. Om E:M: besaae Byen i Følge med Hr. Haste. Den er ret smuk, har en Deel Gader, der Alle løbe til Søen, adskillige, i vestindisk Smag, ret vakkre Bygninger, hvoriblandt Gouvernørens, Rethuset, Procurator Aggas og Flere udmærkede sig, 4te Kirker, en Kaserne etc. Vi tage en Spadseretour udenfor Byen, over en Kirkegaard bestrøet med Grave, til et Fjeld hvorfra den skønneste Udsigt aabnede sig over Byen, Baien og en Deel af Landet, der er temmelig bjergagtig.
- 20de Om Middagen kom Skibet Søebloomsten, Capitain Lorek (hvis 2^{den} Styrmand er Lieut. F: Paludan) og 1 Time efter Orlogsbriggen Bornholm, commanderet af Capitain Schönheider til Ankers her, begge sidst komne fra Middelfart.
- 21de Om E.M. gik i Følge med F. Paludan, Kierulf og Enbrecht, ud paa en Plantage 1 Fjerdingsvei fra Byen. Vi besaae her først Sukkermøllen, hvor Saften af SukkerRørene, bliver mellem Valtserne udpressede, hvorfra det siden i Render løber til en Bygning tæt ved Møllen, hvor det modtages i store Kjedler. Derfra gik vi til Huset, hvor Kjedlerne stod. I disse bliver Sukkersaften udkogt, under bestandig Omrøren og Afskummen af Negerslaverne. Fra disse Kjedler løb det i Render til Fade staaende i en Fløi af Huset, hvor da den endelige Tilberedelse skeer. Sukkermøllen selv har Udseende, som vores Veirmøller omtrent. Fra Plantagen gik vi ad en ret behagelig Vei tilbage. – Tungt er det at see Negerslavernes beklagelsesværdige Forfatning paa en saadan Plantage. De ere fuldkommen en Bolt for en despotisk Herres, som Planterne, nogle Faa maaske undtagne, ere, Luner, der for en ubetydelig Forseelse og tidt af Indfald, paa det grusomste martres dem. Vel Menneskeheden, at der, Gud skee Tak, kun gives faa Lande, hvor man saa Lidet agter Menneskeværd.
- 22de Om Middagen gik ombord til Lieut: Block, for at gaae til St. Thomas. Han er Eier af en smuk, kobberhudet Skonnert, bygt i Bermudes, med hvilken han gaaer, som Parqwit²⁰ mellem Øerne. Kl. 2 lettede Anker. Gjorde et par Slag ud af Baien, og gjorde Kl. 2½ satte Cours, N+W efter St: Thomas, hvor vi kom til Ankers i Baien om Aftenen Kl. 9. I Baien, hvor en hel Flaade med Sikkerhed kan ligge, laae en Mængde, deels Danske, Amerikanere, Hamborgere, Preussere etc til Ankers.
- 23de Gik i Land om F: M: med Block. Byen, Tappus²¹, ligger i Baggrunden af Bajen, der er omgivet af Bjerge. Den er mindre, ikke saa regelmæssig bygt, og langtfra ikke saa smuk, som Christiansted paa St. Croix. Forresten i samme Smag. Pakhusene og Boutikerne vare opfyldte med alle muelige Slags Varer, der her vare i ingen Priis, hvorimod man saa Langt mere Guld og Sølv i Circulation end paa St. Croix, hvor Alt kjøbes paa Kredit. Om Middagen spiste hos Secretair Iboe. Her til Lands samles man til Middags maaltid Kl. 5 om E: M:, hvor da alle muelige Sorter Retter blive frembaaren, der kunne kildre Ganen, for ved Kunst at frembringe en Appetit, den de ved drik og udsvævende Levemaade, maaskee vel og af Varmen, tabe. Sorte Tjenere i stakkeviis, opvarte.
- Om E.M; gjorde Visit hos Comandanten paa St. Thomas, Kammerherre v. Holten er meget behagelig Mand.
- 24de Om F:M: Kl. 10 lettede Anker, for at gaae tilbage til St. Croix. Afstanden mellem disse 2de Øer (St. Thomas og St. Croix) er 10 smaae Miil.) En Deel Passagerer fulgte med, hvoriblandt en engelsk Søe-Officier, der gik til

²⁰ Paket: Mindre stykgodsskib

²¹ Taphus: Datidens navn for Charlotte Amalie, hovedbyen på St. Thomas.

St. Croix, for paa nogen Tid, at besøge sin Moder, der her var bosiddende. Kl. 5 E.M. kom til Ankers ved Christiansted. Tilbragte Aftenen ombord i Orlogsbriggen.

- 25de Spiste i Land hos Gouvernøren, General Oxholm, hvor der var stort Mandfolkeselskab, hvoriblandt alle de her værende Søe-Officerer. Kl. 5½ gik til Bords, hvor vi maatte dømme til Kl. 8½. Mængde af Retter, hvoraf ikke Halvparten blev fortæredes, blev frembaarne, tilligemed en utrolig Overflod af Vine, fra alle Verdens Kandter. Om Natten laae i Land hos H^c Haste, hvor Musqveterne ikke lidet plagede mig. Deres Stik er uendelig værre end Myggenes hjemme.
- 26de Om Morgenen Kl. 6, tog en Tour med H^c Haste ud af Byen, for at bade os i den saa kaldte Gallebay. I Baien, hvor Skibene ligger, tør Ingen gaae ud i Vandet, af Frygt for Haierne, der i Mængde vrimle om Skibene, og i Øieblikket vilde snappe Enhver, der vovede sig uden bords. Gallebayen ligger tæt ved Byen. Veien vi gik tilbage var meget vakker. Byen for os. Søen paa den Ene og grønne Marker paa den anden Side. – Landeveiene paa St. Croix, ere meget gode, næsten Alle saa brede, som Kongeveiene hjemme.
- 27de Spiste i Land om Middagen hos Doctor Block, hvor der var stort Selskab. Alle Søe-Officererne, der for Øieblikket vare 14, vare her samlede. En stor Skildpadde udmærkede sig iblandt Retterne. Aftenen tilbragte Capitain Lund, Giødesen og jeg hos Secretair Schmack.
- 28de I Dag ankom Capitain Petersen, fra Flensborg, med hvem vi paa en Tid gik fra Øster-Riisøer, hertil. Heden var i Dag meget trykkende, dog ikke saa utaalelig, som Tirsdagen d. 26de, da det var varmere end det skal have været nogen Dag forrige Aar (1815.). Varmen er stærk, i særdeleshed har Solen en forfærdig brændende Kraft om Middagen. Paa den Tid, at staae et Øieblik i Solen er ikke at udholde. Usundheden af Klimatet, skal, efter Folks Sigende, der i flere Aar have opholdt sig i Vestindien, i de senere Aar for en Deel have tabt sig. Skovene, der ere udryddede, Moradserne, der ere udtørrede etc, have vel for en stor Deel bidraget hertil.
- 29de Besøgte i Følge med Kierulf, Etatsraad Smith, Madam Wiinberg, Procurator Fritz Borck etc. Han er gift, har 2 Børn og er boesiddende i Byen. Han har i de 10 Aar han har opholdt sig Vestindien, tjent sig saa stor en Formue, at han har i Sinde 1817, at gaae hjem til Danmark. Broderen Peder Borck, der i Efteraaret 1815 mistede en elsket Kone, talte jeg med den første Dag jeg kom i Land. Han vare kort forhen kommen op af en svær Sygdom, der nær havde bragt ham i Evigheden. Med Capt. Schiffer, der i Dag seilede, skrev Hjem. Om Aftenen spiste hos Mægler Erichsen, en interessant gammel Mand.
- 30de Gik om Morgenen i Land med Kierulf, for at spise Frokost hos Mægler Erichsen. Han beboer et nydeligt Sted, ved Enden af Byen (:vestlige:) Det ligger tæt ved Søen, omringet af Cocos, Palmetræer etc., og udmærker sig derved, fremfor de andre Huse her, ved en særdeles Kjølighed. Fra den ene Side af Huset, har man Udsigt til Landet, hvor en meget smuk Plantage viser sig, fra den anden til en St. Lille Skov, der tildeels omgiver Huset, den 3de Side vender til Byen, og den fjerde til Søen. Om Aftenen var paa Concert i en Klub i Byen. Efter at have været der 1 Timestid, gik vi paa Komoedien. Theatret her var vel lille, men dog rettemmelig vakkert. Acteurerne vare deels Engelske, deels Amerikanere, saavelsom Acteurerne, talte engelsk og spilte et engelsk Stykke. Underneden vare deels Loger, deels Bænke, hvor de Blanke sadde; ovenpaa var et Slags Gallerie, hvor de Couleurtede sadde, for ikke at blive blandede med de Hvide, der vilde være en stor Fornærmelse for de Sidste. Den øvrige Deel af Aftenen tilbragte vi hos Kjøbmand Høiriis.
- 31de Om Eftermiddagen gik i Land med Giødesen. Efterat have gaaet Byen rundt, og beseet dens Mærkværdigheder, gik vi ad en skøn Stie, der slyngede sig meget net langs Søen, til en Plantage nær Byen. Landet havde i Dag et behageligt, frisk grønt Udseende, efter en stærk Regn, der kort forhen var falden. Nær Søen stode Mængde af Maschenilletræer, berygtede for deres Giftighed. De have nogen Lighed med vore Pæretræer, dog en Deel mindre. At spise en af dette Træes Frugter, vilde i Øieblikket foraarsage Døden; blot en Draabe af dets Melk er Alt meget farlig, og bevirker strax, om det falder paa Haanden eller anden Deel af Legemet, Hævelse forbunden med ulidelig Smerte. Da vi havde beseet Plantagen, kom vi paa Hjemveien, op paa et af Bjergene, der omgive Byen. Udsigten herfra var fortryllende; ved Foden af Bjerget, Byen med dens Huse, Haver, Kirker etc., Baien, skjult med Skibe, der Alle i Dag (: Søndag :) tonede Flag; Langt borte skimtedes i Horizonten Øerne St. Thomas, St. Jan og Tortola. Til den anden Side saaes Landet,

med grønne Marker, Skove, Bjerge, Plantager etc. – Aftenen tilbragte vi ombord i Orlogsbriggen, hvor der var et lidet Bal.

April:

1ste Gik Orlogsbriggen Seil for at krydse mellem Øerne.

4de Om E:M: kjørte i Gig med Brabrand, ud paa en Plantage, Princessen kaldet, Grev Schimmelmans tilhørende; den ligger en halv Miil fra Byen. Veien hertil var meget vakker; gennem Alleer og smaa Skove af Cocos og Palmetræer, forbi et par meget smukt beliggende Lyststeder, kjørte vi endeel af Veien langs Søen derud. Plantagen selv er En af de betydeligste paa St. Croix, og har en meget smuk Beliggenhed. Den bestyres for Øieblikket af en Inspecteur Hansen, en særdeles gjæstfrie og behagelig Mand. Efterat have tilbragt Aftenen der, kjørte jeg Hjem, til P: Borck, og laae der om Natten.

5de Aftenen tilbragte jeg hos en Fuldmægtig Rholsen, der boer paa Retshuset.

8de Om Aftenen var i Selskab hos Secretair Borck. Selskabet bestod af Capitainer og Søe-Officierer, foruden en Deel af Byens unge Mennesker.

10de Spiste om Aftenen hos Procurator Kierulff. Han blev i Januar givt med en meget vakker Pige, en Datter af Madam Wiinberg.

11de Gik om E:M: udenfor Byen til en Procurator Aches Lyststed. Det er meget smukt anlagt; endeel vakkert indrettede Værelser. 2 Haver, hvoraf den Ene løber ned til Søen etc. I denne Have fremvises adskillige sjældne Dyr; en amerikansk Ræv, en St: Domingo Paafugl, foruden Adskillige af de Almindelige, en uhyre stor Skildpadde, Kaniner, Abekatte, forskellige i Europa ukjendte Fugle og Fiske med flere, sjældne Dyr, hvis Navne vare mig ubekjendte. Desuden saaes i Haven adskillige Træer og Væxter, kun det varme Clima egne, hvoriblandt Brødrugtræet fra Otaheite²² udmærkede sig. Af Colibrit, den mindste og nok nyskeligste Fugl, der her, bemærkede jeg Adskillige.

14de Om E:M: var i Følge med Giødesen og Brabrand i den catholske Kirke her i Christiansted, for at see Catholikernes helligholde Paasken. Ceremonierne varede en Timestid, og bestode størstedelen i Sang og Røgen med Røgelse; dog meget høitideligt. Tilhørerne bestode, nogle faa Blanke undtagen, af Couleurte og Sorte.

Paasken er for de Couleurte og Sorte en meget vigtig Helligdag. Paaskenat gaaer de Alle, baade Mandfolk og Fruentimmere, ud at bade den i en Bugt ved Christiansted, kaldet Gallebayen, i Tanke at denne Badning renser dem for begangne Synder.

Om F:M: fangedes en stor Hai, der havde fulgt et Fartøj, ladt med Fisk, fra Tortola, ved Toldboden. Den var 8 Al., og havde 12 levende Unger i sig.

15de Om Aftenen paa stor Concert, hvor en halv Snes af Byens Damer accompagnerede de Spillende med Sang. Efter Concerten blev dandset til Kl. 2 om Natten, da jeg tog ombord.

18de Gik ombord om F:M: til Block, for at gaae med ham til St. Thomas. Kl. 12 lettede Anker fra St. Croix, og Kl. 6 kom til Ankers ved St. Thomas. Passagererne vare: Kammerjunker Kofod, Kjøbmand Reineke fra St. Thomas og Pastor Oxholm, der skulde prædike paa St. Jan og St. Thomas.

19de Spiste om Middagen hos Hiartemaal, Gjæstgiver derpaa Øen.

20de Gik om F:M: ud paa en Plantage, Musqvitebay kaldet, en $\frac{1}{2}$ ^{høf} fra Byen. 2 unge Mennesker, ved Navn Fugl, Brødre, ere Eiere af denne, den skjønneste og frugtbareste Plantage paa Øen. Vejen til den var meget smuk. Det var saagodtsom en Allee af Cocos, Palmetræer og flere vestindiske Træearter, som tildeels vare mig ubekjendte. I særdeleshed udmærkede sig et ved Navn Silkebomuldstræ²³, ved dets uhyre Størrelse. Det udbredede sine mægtige Grene vel en 2, 3 Gange længere end det største Egetræ hjemme. Plantagen selv laae særdeles skjønt, ved Foden af et høit Bjerg, omringet for en stor Deel af Skov og Søe. Fra en Bakke, hvorfra Udsigten over Søen aabnede sig saaes Krabben-Eiland og den franske Seiler, 20 ubeboede Øer. Den første, der næsten er af St. Croix's Størrelse, og skal have en meget god Jordbund, gjør Danmark Fordring paa. Efterat have spist til Middag paa Plantagen, gik tilbage til Byen, og Kl. 6 gik ombord i Skonnerten med Block, for at gaae tilbage til St. Croix.

²² Otaheite: Det tidligere navn for Tahiti i Fransk Polynesien

²³ Silkebomuldstræ: Kapoktræ

I Baien ved St. Thomas laae adskillige franske, engelske, Hamborgere, 2 svenske og et norsk, foruden endeel danske Skibe. Iblandt de Sidste vare Capitain Nielsen og Capt. Smith nyelig komne; den Sidste med et svært Skib fra Skotland; han ~~hæ~~ er Capitain i Compagniets Tjeneste, og har i mange Aar ført Skib paa China og Ostindien.

Kl. 7 om Aftenen lettede og roede ud af Baien for Stille. Havde Stille det Meste af Natten.

21de Om Morgenen saae en Seiler til Luvart²⁴ af os, som holdt ned imod os. Da den kom os nærmere viste det sig at være en Skonnert, som vi formodede at være en af de berygtede Karthaginaskonnerter, Kapere, der plyndre Skibene de møde og myrde Mandskabet. En Vrimmel af Mennesker saaes paa Dækket. Da den kom os paa Kanonskud nær, tonede den spansk Flag, som vi besvarede. En Skonnert, der holdt samme Vei, som vi, skjød den 2 Skud efter, indtil den tonede Flag for os den.

Den holdt nu fra os og ned mod St. Thomas, efter et Fartøi, der saaes at komme ud af Baien.

Om Middagen saae en Tropicusfugl, ligge i Vandet foranfor Skonnerten. Den fløi op, da vi nærmede os den, og passerede os da gandske nær. Havde Modvind og desuden en Deel af Dagen Stille.

22de Om Morgenen passerede Orlogsbriggen, der holdt ned imod St. Thomas. Modvind. Holdt krydsende op imod St. Croix, hvor vi kom til Ankers Kl. 4 om E:M:

Som Passagerer med Skonnerten fra St. Thomas, vare 2 amerikanske Skuespillere, en Acteur og 1 Actrice, og en ung Engelskmand nyelig kommen fra England.

Tirsdagen d. 16de mærkedes et stærkt Jordskjælv paa St. Thomas, der dog kun varede nogle Secunder, og under mit Ophold der, Fredagen d. 19de, et andet, dog ikke ~~var~~ saa voldsomt.

Søndagen d. 21de d.M., kom Capitain Halvor Olsen til Ankers her, fra Kjøbenhavn. Han havde lagt under svært Haverie i Christiansand i Norge.

Heden er nu næsten utaalelig, især faldt den skrækkelig trykkende paa St. Thomas, der gandske er omringet af høie Bjerge.

23de Tilbragte Aftenen hos Procurator F: Borck, hvor et lidet Selskab var samlet. Samme Dag flyttede ombord til Capt. Sølling.

29de Kjørte med Secretair Hansen en Tour ud paa Nordsiden af Landet, til Salt Riveret, 1½ ~~Prof~~ fra Byen. Denne Deel af Øen var meget skjøn, særdeles yndige Situationer aabnede sig hist og her; Alleer og Smaae-Skove af Cocos og Palmetræer, Plantager her og der adspredte, Bjerge med veldyrkede Dale imellem, grønne Sletter med det nærliggende Hav, forenede sig for at forskjønne Maleriet. Efterat have opholdt os noget ved Salt-Riveret, i et Huus ind rettet til Told-Betjenternes Afbenyttelse, kjørte vi en halvmils Vei videre N paa, langs Søen. Her steeg vi ned af Bjerget føl Stranden, for at samle Koraller. Imellem Klippestykkerne fandt vi adskilligt af Vraget af et Skib, som formodentlig var forliist i Nærheden. Efter her at have sanket en betragtelig Deel Coraller (: hvoriblandt en Masse i Form af et Menneskehoved, udhugget af Øens gamle Beboere, Karaiberne :), kjørte vi hjem.

Skrev Brev med Capitain Riegelsen til Moder.

Maj

1ste Holdt Gouverneuren, General Oxholm, en Afskeedstale til Embedsmændene og Borgerne her, i hvilken Anledning blev saluteret med 27 Kanonskud fra Fortet og 27 D^o fra Orlogsbriggen, da han overleverede Commandoen til Oberst Stabell.

5de Forlod General-Gouverneuren St. Croix, for at gaae hjem med en Capitain Möller. Fra Fortet blev saluteret med 15 Kanonskud og ligesaamange fra Kutterbriggen, der havde Folkene paa Ræerne.

6de Gik ombord om F.M. til Block, for at gaae med ham til St. Thomas. Kl. 11 lettede og gik Seil fra St. Croix og Kl. 6 kom til Ankers ved St. Thomas. Passerede et Skib ført af Capt. Smith, der gik fra St. Th. til St. Croix.

7de Besøgte om F.M: Capt. Fleischer, der er Havnefoged paa St. Thomas. Om Middagen spiste hos Hiartemaal. Kl. 7 E.M. lettede og gik Seil fra St. Thomas. I Baien laae foruden den danske, en engelsk Orlogsbrig paa 20 Kanoner til Ankers.

8de Kl. 6 om Morgenen kom til Ankers ved St. Croix.

9de Fik Brev med Capt. Schrader fra Moder.

Fra 9de til 21de Intet mærkværdigt.

²⁴ Luvart: Vindside

21de Kom Lieutenant Dahlerup, som Capitain og Leutenant Sneedorff, som Ober-Styrmand, med en Brig paa 128 Læster²⁵, her til Ankers.

D^e Varpede Briggen Lydia ud.

Varmen, der begyndte at blive utaalelig, har i de sidste 8te Dage, ved en stadig frisk Kuling, været mindre trykkende.

21de Spiste om Middagen, hos Capitain Schønheider, ombord i Briggen Bornholm.

23de Gik Briggen Lydia Seil til Kjøbenhavn. Skrev hjem. Spiste om Middag og Aften hos Lieut: Block, tilligemed Dahlerup og Sneedorff.

Junii

2^{den} Kl. 6 F:M: lettede Skibet Sjøblomsten, Capitain Borck, for at gaae Seil hjem. Kl: 10 F:M: gik Skibet Lille Cathrine, Capitain Aaboe, Seil til Kjøbenhavn. Skrev hjem med begge Skibene.

11de Om F.M: Kl. 9 gik Skibet Cecilia Margaretha, Capt. Møller, Seil til St. Thomas, for derfra, efter 8te Dages Ophold, at gaae hjem. Samme Tid kom Orlogsbriggen til Ankers her.

15de Regn og Tykning hele Dagen.

16de Samme Veir, som i Gaar. Om Aftenen Torden og Lynild med een strømmeviis nedstyrtende Regn.

D^e I Dag seilede Capt. Jansen til Kjøbenhavn og Capt: Borchard til Flensborg.

19de I Dag er det netop et Fjerdingaar forløben, siden min Ankomst hertil Øen.

Usundheden ved det fugtige Veir, har foraarsaget endeel Dødsfald i de sidste Dage.

22de Spiste Middagen paa Orlogsbriggen. Om Aftenen gik i Land med Dahlerup, Sneedorff og Grove. Besøgte Kammeraad Kirckhoff; forresten tilbragte Aftenen paa Concerten. I Morg: afseiler Capt: Møller.

23de Om Middagen spiste hos Dahlerup. Om Aftenen gik i Land, hvor vi paa det gjæstfrieste bleve beværtede af Capt. Beck.

Fra d. 23de til d. 3 Julii har jeg for en forvredet Fod, været nødsaget at opholde mig ombord, og tildeels holde Køien.

Orkantidens Nærmelse mærkes Alt mere og mere, ved idelig Storm og Regn.

27de I Dag afseilede H^f Haste med et amerikansk Skib til New-York.

28de Flagene paa Skibene heiste paa ½ Stang, for 1 Mand død ombord hos Capt. Meinertz, der blev knust af et Sukkerfad.

1816

Julii 1ste Med Capt: Bølcher, der i Dag afseilede til Kjøbh.; skrev til Giødesen.

3de Om Aftenen blev jeg bragt i Land til P. Borck, for hos ham at blive kureret for min daarlige Fod. I 5 a 6 Dage Laae jeg stadig til Sængs, uden at turde bevæge Benet, der i høi Grad smærtede mig.

Fra d. 3 til d. 13de Ere Capitainerne Smith og Olsen afseilede til Kjøbenhavn.

d. 6de Ankom Capt. Giedde fra Kjøbh. Iblandt Passagererne vare Capt., Ridder Fleischer af Land-Etaten, Kjøbmand Gram (en Amerikaner) Kjøbm. Donner etc.

I de samme Dage have Flagene paa Skibene været heiste paa ½ Stang, deels for Dødsfald ombord, deels i Land.

d. 7de bortflygtede alle Negerne fra H^f Benners Plantage; den ligger omtrent ½ Fierdingvei fra Byen. Partroullier have fra i Dag været udsendte af og til for at opspore dem.

15de I Morges Kl. 4 trak Borgerne og Friecorpset ud af Byen, for at gjøre en Generaljagt paa de bortløbne Negre. Endeel lykkedes det dem at fange.

At sove om Natten her er næsten umuelig, deels for den utaalelige Hede, deels for Musqviterne (en afskyelig Plage.) hvis Stik er meget giftig; Indvaanerne bruge derfor almindelig at lægge sig 2 a 3 Timer i Middagsstunden, for ved Søvn om Dagen at erstatte Manglen af den om Natten.

²⁵ Læst: mål for skibs rumindhold og bæreevne. Indtil 1867: 150 kubikfod ~ 15 m³, svarende til 2600 kg, efter 1867: 2000 kg.

Planter og Vexter paa St. Croix.

1. Lemontræe. Findes i Mængde. Frugten plukkes grøn og umoden af, og først underveis blive de gule. I den frisk udpressede Lemonsaft strøes Sand, hvorved den strax, og efter nogle Timer bliver klar.
2. Pomerants og Citrontræer voxer i Mængde.
3. Iblandt Pomerantserne have de sure Oranger en meget kraftig Skal. Saften bruges til Punsch i Mangel af Lemonsaft.
4. Appelsiner voxer i Mængde paa St Jan.
5. Pumpelmuss²⁶, saa store som Menneskehoved. Saften i Nødsfald til Punsch.
6. Tamarindetræet. Frugten har en behagelig, syrlig Smag. Den spises enten raae eller tillaves med kogende Vand til en styrkende, Kjølede og lindt afførende Drik. Baade Friske og Syge bruge den. Den gjør megen Nytte i de der gjængse Febere. Frugterne indsyltes og i Sukker.
7. ~~Batatteplanten~~ Potatoes. Det samme i Vestindien, som Kartoffler i Europa.
8. Tomato. I Europa, Elskovsæble. En velmagende Frugt. Komme paa Supper.
9. Cocustræer. Runde Frugter, som Æbler, har et melkehvidt og meget sødt Kjød.
10. Ananas. Frugten guul; 6 til 9 Tommer Lang; overgaaer langt alle andre Frugter i behagelig Lugt og Smag; denne er sød, viisyrilig og aromatisk. Smagen er blanding af Muskat, Persikener, Reinetter og modne Markjordbær, naar de spises med Sukker og Viin, og desuden meget behageligt, som er den al..... Eget. Den er ligesaa sund, som velmagende.
11. Mispeltræet. Frugten rund; af Størrelse som et Æg. Den smager, som en Bergamotte og er meget saftig og sød.
12. Druetræet. Frugten ligner Vindruer. Den bliver 1 Fod lang, og over 100 bær sammen i en Drue. De ere mørkeviolette, velmagende, søde og saftige.
13. Avogatotræet. Frugten ligner Pære. Er i Førstningen grøn, siden mørkeviolet, naar den har lagt en Tidlang. Kjødet er grønagtigt og smager næsten som haardkogt Æggeblomme, der spises med Peber og Salt. De ere sunde, naar de nydes til Maadelighed.
14. Locustræ²⁷. De bære Bælger, som ere bredere og haardere end Tamarinder, og maae slaaes i Stykker. Deri sidde 3 Bønner, som ere meget tørre og melede, men søde. Af Træets Rod faaes Gummi Animæ, der giver en meget behagelig Lugt, lagt paa Gløder.
15. Caschu²⁸ eller Akajintræet og Elephanthuustræet. Frugten er saa stor, som et Gaasehoved, dannet, som en Pære; ovenpaa hvilken, der sidder en Nød. Denne er grøn, men Frugten guul eller rød, undertiden blandet med grønt. Den er fuld af en sød, men tillige noget skarp og sammensnærpønde Saft. Smagen er dog behagelig, og Virkningen kjølede og sund. En Drik, som laves af Caschu, styrker de slappe Indvolde. Frugten selv holdes for et Middel imod Svindsot, naar man daglig spiser et par om Morgenen. Af Bladene og Barken koges en Drik, som skal tjenlig mod Blodgang. Frugten naar den er kogt er en meget god Spise. Den bliver og i Mængde nedsyltet, især af de Franske. Nødderne kunne spises raae, men smage bedst, naar de steges paa Gløder. Skallen paa dem indeholder en brændende skarp Olie, hvis Røg er skadelig for Øinene og forarsager Hævelse i Ansigtet; men Kjernen er mere velmagende end Mandler. Folk, der efter udstanden Feber ei kunne faae deres Kræfter igjen pleie dagligen, at spise en Haandfuld, for at styrke Maven. Man bager og velmagende Kager deraf.
16. Vestindiske Kirsebær er mørkerøde have 3 Stene; og smage næsten, som sur-Kirsebær i Europa. Syltede er de meget gode.
17. Blommer. Gule og mørkerøde; begge runde og ei meget store. De Gule ere især velmagende og styrkende, naar de syltes.
18. Guavetræerne. Aflange gule Frugter, som Pærer. Ret modne afførende. Umodne forstoppe.
19. Granattræer. Findes hist og her i Haugerne. Æblerne, der i Farve og Smag ligne Rips, ere behagelig kjølede, og spises med Sukker. Drikken, som deraf laves, tjenlig mod Blodgang.

²⁶ Pumpelmuss: Pomelo

²⁷ Locustræ: Akacietræ

²⁸ Caschu: Cashew(nød) træ

20. Kakaobloommer²⁹. Voxe paa Buske. Ligne Blommer. Kjernen smager, som Mandler. Mange nedfylde dem i Sukker.
21. Susaktræet³⁰. Kegledannet og besat med bløde Pigge, med en grøn hud, der let lader sig trække af. Kjødet sneehvidt og saftig, har en behagelig syrlig Smag, der stiller baade Hunger og Tørst. De ere sunde og kjølede, spises fastende, som Middel imod Feberen. De voxer vilde. Suppen, smager, som Vinsuppe.
22. Søde Bisgener. Ligner udvendig en Fyrretop og ere gule, men indvendig ere de hvide. De ere overmaade søde, og kunne derfor let blive væmmelige. Dog ere de kjølede.
23. Grønne ærter. Vendubønner. De sidde i Bælge, Ligesom Ært, bælg, paa Buske, der voxer til over en Mands Høide, ere sunde og velmagende.
24. Cacaobønner, hvoraf Chokoladen tillaves, findes paa St. Jan.
25. Indiankaalen, hvis spæde Blade bruges, som Spinat, er en god og sund Spise, saavel som den Knudrede Rod af Tamierplanten eller den spiselige Aron.
26. Maijz. I Europa tyrkisk Korn er saavel som det smaae Maijz en meget sund Spise.
27. Cassabi, den undværligste vestindiske Plante, da det vestindiske Brød bages af Roden.
28. Vandmelon er en særdeles behagelig kjølede Spise i Varmen. De bedste ere udvendig grønne, men indvendig rødagtige, søde og saftige, og smelte hen i Munden.
29. Agurker. Af Størrelse, som et Æble, udvendig besat med bløde Pigge og grønne. Der ere meget fine i Kjødet, velmagende og sunde.
30. Yams. De fineste Art er Guineajams, hvis Rødder ere tørre, melede og let fordøjelige.
31. Papayatræet. Frugten ligner noget Gulerødder i Farve og Smag, dog blødere, finere og sødere. Bedst ere de, naar de ere gennemskaarne og kogte.
32. Paradisfigentræet³¹. Udmærket ved sine store smukke Blade, der undertiden kan være en ... Fod langt. Frugten er guul og fast, ikke meget saftige, men har en kraftig og behagelig, sødagtig Smag.
33. Cocostræet. Udmærket ved sine store, prægtige Blade. Vandet af Cocosnødderne er klart, perlefarvet, har en behagelig sød Smag, som Mandelmelk og er kjølede og meget sundt. Blandet med $\frac{1}{3}$ Viin er det en meget behagelig, styrkende Drik. Jo mere Nødden modnes, jo mere formindskes Vandet; thi Kjernen, som sidder indvendig, og er meget sød og nærende, voxer til af dette Vand.
34. Cuiavebær. ere runde, som Kirsebær, sorte eller gule. Have en behagelig krydret Smag, og ere meget sunde, endog at spise fastende. Naar de kommes i Rom, give de en god og kraftig Smag.

Væxter.

Sunde.

1. Ingefærplanten. Varmere og styrker Indvoldene, men maae med Forsigtighed for dens hidsige Egenskaber Skyld.
2. Den indianske Jernurt. bruges, som et afførende, og blodrensende Middel, især i langvarige Febre. Bennekoorto. Ved Brugen drikkes den, som Thee.
3. Kalkunsnut, er en anden Art Jernurt. Bladene af denne og Forrige, samt Caronbat-bladene, ere gode at læge aabne Saar med.
4. Lianer eller Busketoug; Iblant de forskjellige Arter, ere Bladene af Nogle gode at lægge paa imod Hovedpine, Andre til at læge Blærer paa Fødderne etc.
5. Ormeurten. Et ypperligt Middel imod Orm.
6. Peberplanten. er en Busk, hvis mange Grene ere fulde af Blade og røde Frugter, og seer meget smuk ud.
7. Det hvide Melketræe, har en hvid melkeagtig Saft, som er meget god at bruge ved friske Saar, dog med Forsigtighed.
8. Ipecacuanha³². Har et smukt, guult Blomster. Roden bruges, som Bræk og Laxermiddel³³.
9. Gammelmandsskiæg³⁴. Bruges til at pakke saadanne Ting ned med, som let kunne gaae itu.

²⁹ Kakaobloomme: Frugt af træ af slægten Chrysobalanus

³⁰ Susaktræ: Sourapple træ

³¹ Paradisfigen: Banan

³² Ipecacuanha: Brækrod

³³ Laxermiddel: Afføringsmiddel

10. Kirketræet. Dets Blomster satte paa Viin, er en ypperlig Drik til at skaffe Kræfter igjen efter en Feber.
11. Det hvide Caneeltræ³⁵. Under den udvendige grønne Bark, en hvidagtig, som ligner Caneel i Smag, og har dens varmende Kraft. Den sættes paa Rom, og bruges i Forkjølelse, Kolik og andre Tilfælde.
12. Det vilde Caneeltræ³⁶. Muskiterne kan fordrives med Røgen af dette Træes Blade.
13. Calbaschtræe. Frugten har en tynd, haard grønagtig Skal, som med Tiden, bliver lysebrun. De sauges midt over, og bruges til Melkeskaaler, Drikkekar etc.
14. Silkebomuldstræ³⁷. Af Stammen gjøre Amerikanerne deres Canoer.
15. Palmetræet. Det høieste og prægtigste af alle Træer; derfor kaldet Træernes Konge.
16. Passionsblomstret. 3 Arter, hvis Blomster voxer paa Ranker. Den blege, bærer en Citronguul Frugt af Størrelse og Dannelse som et Hønseæg. Indvendig 6 Rum, fulde af smaae Kjerner, som ligge i en meget sød Saft, der baade er velsmagende og sund.
17. Prikkelbærene³⁸. Bruges til Gierder om Sukkermarkerne. I denne væxtes rødagtige Figen, sidde som Pigge indvendig sammen i Buskeviis. Naar man trækker dem ud, kan Frugten spises uden Skade, og har en rød, syrlig kjølende Saft.

Skadelige og giftige Væxter.

1. Maschenilltræet. Det ligner et europæisk Pæretræe, og Frugterne see ud, som smaae Æbler. Deres Udseende, Lugt og Smag er meget god; men spiser man dem, foraarsage de, som oftest Døden. Ei heller maae man sætte sig i Skyggen af dette Træe, da dets Draabefald er skadelig. Skulde dette imidlertid indtræffe, maae man strax vaske det beskadigede Sted med Søevand, som stedse er ved Haanden, da disse Træer staae ved Stranden. Med Saften og Frugten af dette Træe, forgiftede Amerikanerne fordem deres Pile.
2. Det store Melketræe. Frugterne ere ligesaa giftige som Maschenilltræernes. Det er af samme Høide, som Disse; har smukt gule Blomster og lange smalle Blade.
3. Amurethotekkelen. er en temmelig høi Buskvæxt, som har smaae Balde, under hvilke sidder smaae, men meget slemme krumme Pigge, som man fornemmer før man seer dem. Naar de engang have fæstet sig i Huden, som skee ved den mindste Berørelse, saa kan man ikke uden megen Umage faae dem ud igjen. Den findes paa St Jan.

Sundhedsregler i Vestindien.

Enhver Europæer, som kommer til Vestindien, sætter sin Sundhed i Fare. Usundheden bestaaer deels i den stærke langvarige Hede, deels i Luftens store og hastige Forandring fra Hede til Kulde og dertil kommer Luftens Fugtighed.

God Diæt maae især holdes. Reglerne, som maae iagttages, ere følgende: Man vogte sig for Regn, for Natteluft, for al Misfornøielse og for Umaadelighed. Intet er mere skadeligt, end naar man af Regn bliver vaad ind til Kroppen, og Uddunstningen derved pludselig bliver standset, som dog let kan skee ved de tynde Klæder og den stærke Regn. Man kan dog forebygge Følgerne, naar man ved Sengens Varme, sætter Uddunstningen i Gang igjen, eller strax derefter bader sig i Søevand eller med en i Søevand dyppet Svamp vasker hele Kroppen, før man tager tørre Klæder paa.

Saa reen Luften er om Dagen, saa fuld af Dug og Dampe er den om Natten, hvilket foraarsager Hoste, Kolik og hidsige Febre, naar man varm og svedig gaaer ud i den. Man maae derfor ei uden i Nødsfald gaae ud i den frie Luft om Natten, og endnu mindre blotte sig, for ret at nyde dens Kjøling.

Den, som ofte ærgrer, er bekymret, bedrøvet, beangstet eller misfornøiet kan ikke holde det længe ud i Vestindien. Uordentlige Affecter og et fortredeligt Sind ere der den visse Død. Ligeledes har Umaadelighed i Mad og Drikke i dette varme Clima meget slemme Følger. Man maae derfor holde en stræng Diæt, især i Førstningen efter at man er kommen der, og heller spise oftere end meget paa engang. Fornemmelig maae man styre sin Lyst til de vestindiske Frugter.

³⁴ Gammelmandsskæg: Spansk mos

³⁵ Hvid kanel: Kaldes på dansk også for Nellikebark (Canella alba Murray)

³⁶ Vild kanel: Bay Rum træ

³⁷ Silkebomuldstræ: Kapok træ

³⁸ Prikkelbærene: Prickly-pear cactus, Figenkaktus.

Ved at drikke for meget Vand bliver Maven stoppet og hele Kroppen svækket; men langt farligere er Umaadelighed i hidsige Drikkevare, og Død er næsten en uundgaaelig Følge. Den unge Rom maae derfor skyes. som Pest; thi den betænder Blodet, foraarsager hidsig Feber, og inden kort Tid Døden. Derimod er den gamle Rom en Medicin, naar den bruges maadelig.

Ingen Europæer taaler at staae længe med blottet Hoved i Solens Hede.

Den bedste Tid at arbeide, saavel med Hoved som Hænder, er fra Solens Opgang til Kl. 10 om F:M: Efter den Tid er Heden for stærk. Efter Middags-maaltidet pleie de fleste Blanke, at sove Middagssøvn, hvilket der er næsten nødvendig, efterdi Heden ofte hindrer Søvn om Natten. Siden kan man arbeide fra Kl. 3 til om Aftenen. Den bedste Tid til, at spadserer er den første Time efter Solens Opgang, og den Sidste før dens Nedgang. Men at gaae Længe eller Langt, kunne de Blanke ikke holde ud.

Som et Preservativ mod Sygdomme, holdes i Vestindien Aareladning en fire Gange om Aaret. Mange bruge det oftere.

Hoved og Tandpine samt Snue er meget gængs i Regntiden.

De almindeligste og farligste Sygdomme i Vestindien ere Kolde og Hidsige Febre. Begge have det Særegne, at skjøndt det tegner sig til Bedring, kunne de Syge dog let faae Slagflod³⁹ og Konvulsioner⁴⁰, og dør deraf.

En kort Feber, som kan vare i nogle Dage kaldes en Kreolfeber.

Den gule Feber, der hører til Forraadningsfebre (der her især ere meget gængse og farlige) er kjendelig ved gule Pletter, der sætte sig paa Brystet og hele Kroppen, gule Øine og en Materie den Syge brækker op, der seer ud, som Chocolate. Sygdommen bliver dødelig, naar Blodet gaaer ud af Øine, Næse, Mund, Øren og alle Aabninger i Legemet. Den er en Følge af Heden; af Umaadelighed i stærk Drik, og af Slags usædvanlig Hidsighed. Efter en overstaaet hidsig Sygdom bliver ofte en Feber tilbage, som vedvarer i mange Uger, og svækker Kræfterne meget, hvilken man kalder Bomiekaarts?. Dette Navn gives og alle langvarige Sygdomme.

Til de sædvanligste Tilfælde hører den saa kaldte røde Hund, der bestaar i Udslet over hele Kroppen, men fornemmelig paa Armene og Benene, der ser saa røde ud, som Skarlagen. Den er ofte ledsaget med saa hæftig en Kløe, at man ikke kan sove derfor. Naar den gaaer bort, saa skalles Huden efterhaanden af. Man faaer gjerne dette Tilfælde, saasnaar man er kommen i det varme Clima. I de sidste Maaneder er Sygdommen værst, og almindelig holder den op i Regntiden. De Fleste, som komme til Vestindien faar den. Om end skjøndt dette Tilfælde ikke er farlig, kan det dog foraarsage megen Besværighed, ifald man forkjøler sig om Natten eller i Regnen, saa at Udsletten slaaer ind igjen. Den er næsten uundgaaelig i alle de Lande, som ligger i det varme Klima. Nogle have den saa stærk, at de faar Bylder i Huden, som næsten bestandig væske, og ikke i lang Tid heler. Mange beholde en bestandig Kløe i Kroppen, eller paa Arme og Been, efterat de ere befriede fra den.

(skrevet med anden skrift, på hovedet:)

Myntsorte i Vestindien

1 Pearter for 15 gamle, 12½ gode Real: eller 75 Styver

1 Real er 6 St:

1 Pesovit for 9 gamle Real og 3 St.: 8 gode Real

eller 480 St: altsaa

1 Pearter 1 Ps/8 11 Real 3 St:

1 Dublon, Guld 16 Peartre

³⁹ Slagflod: Apoplektisk tilfælde

⁴⁰ Konvulsioner: Kramper